



En el moment de tancar aquesta edició, Jaume Matas era investit, en segona instància, president del Govern balear. La que segueix és la crònica dels fets que han precedit l'elecció i que han palesat que el desastre polític balear no sembla tenir fi.

El teló no acaba de caure

Des del juliol de 1995 tot ha canviat en el PP de Balears. Ningú, al llarg dels dotze anys de govern de Canellas, no s'hauria pogut imaginar ni remotament que un diputat popular votàs "en consciència". El passat dimecres dia 12, a les 19.50 hores, dos dels 31 diputats del PP votaren "en consciència". S'abstingueren en la votació del tercer candidat a president de les Balears en un any.

El desastre era servit. Jaume Matas no era investit president: 29 vots a favor, 28 en contra i 2 abstencions. Es a dir, tota l'oposició votà en contra, i el grup popular "perdia" dos dels seus 31 vots. Com que per ser investit en primera instància cal tenir la majoria absoluta dels vots de la Cambra (30), Jaume Matas es va quedar a un vot de ser president.

El president del Parlament –i del PP de Balears–, Joan Huguet, després de llegir el recompte definitiu, convocava "d'acord amb el Reglament de la Cambra" una nova sessió plenària per 48 hores després. Seria el divendres dia 14 a les 20.00 hores. En aquesta ocasió, Jaume Matas únicament haurà requerit la majoria simple per ser investit. La votació s'haurà produït hores després que es tanqui l'edició d'aquest setmanari. Excepte majúscula sorpresa, Jaume Matas serà a hores d'ara el tercer president de Balears, després de Gabriel Canellas (juny 1983-juliol 1995) i Cristòfol Soler (agost 1995-juny 1996).

Nervis. Tota la sessió d'investidura (el dimarts i el dimecres) va ser tensa. Hi havia nervis entre els diputats populars. No en va les primeres planes dels diaris i les obertures d'informatius de ràdio i televisió anunciaren, coincidint amb l'inici de la sessió, que tant José Antonio Berastáin com Gabriel Canellas eren imputats pel jutge del cas del túnel de Sóller.

Ningú, al llarg dels dotze anys de govern de Canellas, no s'hauria imaginat que un diputat del PP votàs "en consciència".

El magistrat Joan Josep López-Gayà anunciava també que el suposat delictes de prevaricació no ha prescrit. L'oposició s'ho va prendre com una victòria moral que pot acorrallar una mica més el canyellisme. La tesi de la defensa era que com que, si de cas, el suposat delictes s'hauria comès el 1988, havia prescrit. Però la tesi del fiscal, que ha assumit el jutge, deia el contrari: que es tracta d'un suposat cas de prevaricació continuada.

Això, per un costat, ja era prou per fer entrar nervis als cossos

dels diputats conservadors. Però no era l'únic element de preocupació. Des de dies abans de la investidura, dos diputats (els que després s'abstingueren) havien anunciat el seu "vot en consciència". Es tractava, i així ho digueren tot just després del plenari, d'un "vot de càstig per la situació del partit".

Durant la sessió, les reunions de diputats populars eren constants. Canellas i Berastáin parlaren reservadament en diverses ocasions. Canellas volia que Berastáin continuàs en el govern. Fins ara és el conseller de la Funció Pública. Els rumors del dimecres apuntaven que Matas podria veure's obligat a prescindir del conseller per evitar l'espectacle d'un membre del govern processat. Diuen que Madrid vol posar fi d'una vegada al "caso Baleares" i que no sap com. El fet és que difícilment acceptarien una nova onada de portades de diaris dedicades a les corrupcions i judicis de membres del PP de Balears. S'endevina –i això preocupa els dirigents estats del PP– una nova ofensiva informativa. Madrid vol tranquil·litat i a Balears el que no hi ha, precisament, és tranquil·litat.

Durant la sessió d'investidura les cridades telefòniques a –i des de– Madrid s'anaren intensificant. Els dirigents del PP no volien –qüestions jurídiques al marge– que es produís l'anunciada rebel·lió dels dos diputats. Era un preu massa alt, sobretot pel ressò informatiu que sens dubte tendria,

JOAN CELIÀ

JOAN CELIÀ



i enmig d'una situació ja prou tempestuosa des de tots els punts de vista: divisió del partit, conxorxes contra Soler, la dimissió, les bregues, les imputacions judicials...

A pesar de totes les pressions Joana Aina Vidal i Joan Marí Tur s'abstingueren. Les cares de tots els diputats populars eren un veritable poema. Els dos "rebels" rebieren pressions de tot tipus. Canellas va estar "confessant" Marí més de mitja hora. Tot inútil. L'espectacle era servit. Les cares, als bancs de l'oposició, feien prou evident la satisfacció per la humiliació que havia sofert Matas. Mai no s'havia vist res de semblant. La dissidència en el PP era pura fantasia. Ara ja no. Més enllà de lectures immediates, la manca d'unitat del PP esdevé -juntament amb el factor judicial que tan de prop afecta Canellas i Berastáin- un factor d'inestabilitat d'imprevisible desenllaç al llarg dels tres anys vinents, fins les eleccions de 1999.

A hores d'ara ningú no s'atreveix a fer cap aposta. Un exemple de l'estat de desorientació política en què viu el PP: la portaveu popular, Maria Salom, finalitzava el seu discurs dient: "ara, amb una situació ja superada (la crisi del partit), depositarem la confiança en la persona que consideram més adequada". Cinc minuts després es feia més palès que mai que ni la crisi estava superada, ni la confiança totalment dipositada en ningú.

L'oposició. Totes les interven-



Dalt, a l'esquerra, Matas saludant Soler. A la dreta, Jaume Matas durant el debat d'investidura. Al costat, pintades aparegudes a Ciutat després de l'elecció de Soler.

cions, menys una, dels partits de l'oposició volien que Matas els digués per què era el tercer candidat a president en un any. O, dit d'una altra manera, què passava en el PP. El candidat contestava d'acord amb el guió preestablert i no se'n sortia gens ni mica. "És una investidura atípica, això ho he de reconèixer, però el que volen els ciutadans és que mirem, tots, endavant". Matas donava a entendre que tot s'ha d'oblidar i que la crisi del PP estava superada. La votació li va demostrar que no era així.

El representant dels Verds, Josep Ramon Balanzat, no va voler ni tan sols discutir sobre ecologia: "no m'interessa en absolut discutir en menys d'un any el programa ambiental del PP per tercera vegada". El que calia, deia el diputat, "és explicar als ciutadans per què se'ls canvia el govern cada parell de mesos".

Eberhard Grosske, d'Esquerra Unida, va ser molt dur. Va acusar directament el PP d'estar en mans d'un "amo" (Canellas) que governa en nom dels grans interessos econòmics de Balears. Grosske

La gran purga

Diuen que cada poble té els governants que es mereix. Si fos així, els ciutadans de Balears haurien d'haver comès grans pecats, i ara els estan purgant. El desastre polític que viu Balears no té paral·lelisme en cap altre lloc. Això no s'ha vist ni a Cantàbria. Soler, quan va dimitir, va dir que no voldria veure aquesta terra en fase de *cantabrització*. No és necessari. La *balearització* és suficient per fer avergonyir qualsevol ciutadà decent i normal.

La gran purga política que beuen els ciutadans de les Balears és immerescuda. Cap pecat, per gros que sigui, mereix aquest càstig.

Canellas, Soler i ara Matas (si finalment va ser investit divendres passat). I el pròxim? es demana l'oposició. Déu sap, però no es pot descartar res. Canellas va caure perquè Aznar li va demanar que dimitís. Soler perquè el seu grup, majoritàriament i a instàncies de Canellas, així ho va decidir. Ara Matas és el candidat dels canyellistes i dels vergeristes, però es troba amb la resistència de dos diputats. A més d'aquests, n'hi ha almenys tres o quatre que són soleristes i, per tant, poden oposar-se a Matas en determinades iniciatives polítiques.

A més dels aspectes purament polítics, tant Canellas com el seu home de confiança, José Antonio Berastáin, cada dia tenen més negra la seva història amb la justícia. En aquest sentit, no és gens descartable un processament. Canellas diu que no pensa dimitir en cap cas. Però els estatuts del PP diuen que si un militant és processat i té càrrec públic ha de dimitir i, a més, és suspès de militància. Si processen Canellas, què passarà? La *cantabrització* que tant deia témer Soler pot ser una historieta de nins petits, devora el que pot passar a les Illes.

Enmig d'aquest bollit del PP —fruit de les lluites fratricides que es produeixen contínuament en el partit des de la dimissió forçada de Canellas— hi ha la tercera investidura en un sol any. Quan va caure Canellas, els qui pensaven que Soler era un interí, però que podria

aguantar, ho raonaven així: "Madrid no acceptaria una tercera investidura, seria un ridícul massa gros". Doncs ja tenim tercera investidura. Ja ningú no s'atreveix a fer pronòstics de futur. La situació és tan enrevessada que la majoria de la gent normal ha perdut les claus per entendre res.

Ben mirat ja no val ni tan sols parlar de soleristes, vergeristes o canyellistes. Soler va ser defenestrat per Canellas i Verger —els dos grans enemics—, que ara han apostat per Matas. Soler vota a favor de Matas i, al mateix temps, intenta que Vidal i Marí no s'abstinguin, cosa que no aconsegueix. Qui ho entén?

En el PP ja no hi ha ni màscares. És la guerra total pel poder. Els equilibris són tan febles que no es pot parlar d'estabilitat en cap cas. Qualsevol alteració per petita que sigui pot canviar-ho tot. Des d'ara fins l'octubre —data prevista per al congrés— les combinacions possibles són moltes: Canellas, Verger, Hugueta i Soler. Amics o enemics? Coincidències o divergències ideològiques? Res de res. Això és una lluita despietada pel poder i tothom empra tota l'artilleria que pot. Si Canellas fos processat, qui és capaç de dir que, per exemple, Verger, Hugueta i Soler no s'entendrien en vistes al congrés? No seria tan estrany, perquè de fet havien arribat a un principi d'acord abans que a Verger li interessàs més pactar amb Canellas. I els consellers que avui juren fidelitat a Matas, demà el poden apunyalat per l'esquena. Més d'un ja ho va fer amb Soler.

Però no és solament el PP. En el Consell Insular de Mallorca les coses no estan gens clares. Munar va treure els cinc consellers del PSM. Aquesta setmana hi haurà una reunió per intentar refer el pacte. Què es això? Un joc: ara surts, ara entres...? I si no refan res, governarà només UM i PSOE? O UM pactarà amb el PP? Per què han de fer la reunió després de la investidura de Matas? Quina relació té una cosa amb l'altra?

Que tot plegat és una gran purga, és ben vera. Però, quin deu ser el gran pecat comès que mereix tanta purga? **M. P.**

JOAN CELIÀ



Soler amb Rosa Estaràs i Joan Hugueta. L'ex-president va intentar que Vidal i Marí no s'abstinguessin.

va dir: "ja estic fart d'investidures atípiques" i acusà Matas de "no tenir legitimitat" per ocupar la presidència.

Pere Sampol, portaveu del PSM, va mantenir la duresa, afirmant que el PP té un vertader president: els interessos econòmics: "Ni el senyor Matas, ni el senyor Verger, ni tan sols el senyor Canellas manaran al Consolat de Mar perquè avui o demà elegiran un nou president. Un president que té el mateix nom: els doblers".

El PSOE, per boca del portaveu Francesc Triay, insistí en temes de corrupció, va acusar Canellas del desastre polític que viu Balears i Matas de ser una continuació del canyellisme: "vós dureu endavant les darreres voluntats de Gabriel Canellas".

Maria Antònia Munar, tot i votar negativament, es va diferenciar de la resta de l'oposició. UM va ser l'única força que no va fer massa "sang" amb la crisi del PP. A pesar de la moderació va explicar el seu vot en contra: "vostè vol fer un triple salt mortal, acontentant vergeristes, canyellistes i soleristes (...) compartim algunes coses, però el meu partit s'ha d'assegurar la continuïtat i per això no ens apuntam a aquest triple salt mortal".

Eren passades les vuit del vespre quan acabà tot. El divendres, també quan siguin les vuit passades, Matas haurà estat elegit president. Si no hi ha sorpreses.

Miquel Payeras